

บันทึกการตามหา The Chair Man ในเดือนกันยายน... - Puangthong Pawakapan

บันทึกการตามหา The Chair Man

ในเดือนกันยายน 2560 ฉันเขียนสรุปเรื่อง “ปริศนาความตายกรณี 6 ตุลา” ให้กับโครงการ “บันทึก 6 ตุลา” ประเด็นหนึ่งที่กล่าวถึงคือภาพชายที่ถือเก้าอี้ฟาดใส่ร่างของเหยื่อที่ถูกแขวนคอ ณ ท้องสนามหลวง ซึ่งได้รับรางวัลพูลิตเซอร์ในปี 2520 ถ่ายโดยนิล อูเลวิช เป็นภาพเกี่ยวกับ 6 ตุลาที่มีคนเห็นมากที่สุดภาพหนึ่งจนทำให้ “เก้าอี้” ในมือของเขากลายเป็นสัญลักษณ์ของความรุนแรง แต่ 40 ปีผ่านไป เรายังไม่รู้ว่าเขา是谁 และมีน้อยคนที่สนใจถามว่าเขา是谁 เรายังขอเรียกเขาว่า the Chair Man ไปก่อน

ที่จริงความคิดที่จะตามหา the Chair Man (และผู้คนที่หัวร่ออยู่ในภาพ) เริ่มจาก อ.ธงชัย วินิจจะกุล ซึ่งได้เสนอไอเดียนี้ให้กับ เดวิด นักทำหนังสือสารคดีชาวออสเตรเลียคนหนึ่ง แต่ความพยายามตามหาก็ไม่ประสบความสำเร็จมากนัก ส่วนตัวฉันเองเข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้หลังจากคิดจะทำหนังสือสารคดีรำลึกเหยื่อ 6 ตุลา สำหรับงาน 40 ปี 6 ตุลา ซึ่งก็ได้ปรากฏออกมาเป็นภาพยนตร์ “ด้วยความนับถือ” (Respectfully yours) มีคุณภัทรภร ภูทอง หรืออ้อ เป็นริ้วแรงสำคัญในการตามหาญาติ ภัทรภรยังช่วยเดวิดสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ด้วย

ในระหว่างที่ภัทรภรกับฉันพยายามตามหาญาติ เราจำเป็นต้องทำการบ้านด้วยการดูรูปและข้อมูลของเหยื่อให้มากที่สุด เปรียบ

เทียบรูปกับข้อมูลเพื่อให้รู้ว่าใครเป็นใคร เพราะสำคัญต่อการตั้งคำถาม ยิ่งดูมากก็ยิ่งค้นพบรายละเอียดอื่น ๆ มากขึ้น และนำไปสู่ข้อสรุปที่ยืนยันได้ว่าในเช้าวันนั้นมีคนถูกแขวนคอที่สนามหลวงอย่างน้อย 5 คน และยังมีคำถามเพิ่มขึ้นอีกมากมาย <ดู <https://doct6.com/archives/2665>> ทำให้เราตระหนักว่าต้องทำเรื่องนี้อย่างจริงจัง

แน่นอนว่าเรามองหา the Chair Man ด้วย เพราะอ.ธงชัยเคยบอกกับเราว่าชายผู้นี้ปรากฏอยู่ในฉากความรุนแรงหลายฉาก ภาพที่แนบมานี้ชี้ว่าเขาเกี่ยวข้องกับความตายอย่างน้อย 3 จุด คือในภาพของอูเลวิช, ภาพแขวนคอวิจิตชัย อมรกุล (นิสิตปี 2 รัฐศาสตร์ จุฬา) และภาพเผาศพ 4 คน อ.ธงชัยบอกว่าเคยเห็นภาพที่เขา นั่งอยู่บนร่างของผู้หญิงที่ถูกเปลือยกายด้วย แต่เราหาไม่เจอ (หากท่านใดมีภาพดังกล่าว ขอความกรุณาช่วยส่งให้ทางโครงการด้วย) คำถามสำคัญก็คือ การที่คนๆ เดียวกันปรากฏตัวเป็นผู้ร่วมก่อเหตุในการกระทำอัปยศอดุที่สุดหลายอย่างของเช้าวันนั้น หมายความว่าอะไร

นับตั้งแต่ต้นปี 2559 ที่ฉันเข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการ 6 ตุลา ฉันจำได้ว่าเมื่อปี 2554 ลูกชายของฉันซึ่งอยู่ชั้นม.2 เคยเล่าว่าครูสอน โขนที่โรงเรียนเล่าให้นักเรียนในชั้นฟังด้วยความภาคภูมิใจว่าตนเคยเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงต่อนักศึกษาเมื่อวันที่ 6 ตุลา ลูกบอกว่าครูคนนี้ก้าวร้าวหยาบคาย ชอบลงโทษด้วยการตี เด็กกลัวมาก ฉันฟังแล้วไม่ชอบเลย บวกกับลูกก็ไม่มีความสุขกับโรงเรียนนี้ ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนชื่อดัง เด็กส่วนใหญ่เป็นลูกคนมีเงิน แต่เขาอยู่แค่เทอมเดียว ก็ลาออก ฉันจึงไม่ได้สนใจเรื่องนี้อีก

แต่เมื่อฉันเข้ามาเกี่ยวข้องกับการสืบค้นเรื่อง 6 ตุลาตั้งแต่ปี 2559 พวกเราสนใจตามหาและสัมภาษณ์มวลชนฝ่ายขวาที่

เกี่ยวข้องกับหรือเห็นความรุนแรงที่ห้องสนามหลวง ฉันจึงถามลูกว่า จำชื่อครูโซนได้ไหม เพื่อเขาจะยินดีให้สัมภาษณ์ และเราอยากรู้ว่า ทำไมเขาจึงเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้น เขาทำเอง หรือเป็นสมาชิกของกลุ่มไหน ฯลฯ

ลูกจำชื่อครูได้ เขาช่วยหาในอินเทอร์เน็ต แต่น่าเสียดายเมื่อพบว่า ครูคนนั้นเพิ่งเสียชีวิตจากโรคร้ายเมื่อปี 2558 ข้อมูลที่ลูกหาให้ ยังมีภาพ ใบหน้าของครูคนนั้นด้วย ฉันเอารูปให้คนในบ้านและ ภัทรภรช่วยดู ไม่มีใครยืนยันได้ว่าเขาคือ the Chair Man แม้ว่า จะมีโครงหน้าเหลี่ยม จมูกแบน กรามเป็นสันนูนคล้ายกัน ฉันเก็บ เรื่องนี้ไว้ในใจและย้อนกลับไปดูรูปบ่อย ๆ จนกระทั่งวันหนึ่งมีคน นำรูปที่เก็บไว้มามอบให้ภัทรภรเพื่อให้กับ โครงการบันทึก 6 ตุลา หนึ่งในนั้นเป็นรูปหน้าตรงของ the Chair Man ซึ่งทำให้เห็นว่า โครงหน้าของครูคล้าย the Chair man มาก ฉันกับภัทรภรจึงหัน มาตามเรื่องนี้กันอย่างจริงจังอีกครั้ง แต่ในที่สุด เราก็ตกข้อสรุปว่า เป็นคนละคนกัน อย่างไรก็ตาม ฉันอยากบันทึกกระบวนการตาม หาไว้ เพราะมันชี้ให้เห็นความเจ็บป่วยของคนอยู่ไม่น้อย

ฉันบอกกับภัทรภรว่าเราต้องตามหาข้อมูลจากโรงเรียน โชคดี มากที่ภัทรภรมีเพื่อนรุ่นน้องที่เพิ่งได้รับ โปรเจค ให้เขียนประวัติ โรงเรียน เขาจึงเข้าถึงข้อมูลของ โรงเรียนได้ เพื่อนของภัทรภรคน นี้เป็นศิษย์เก่าของโรงเรียน เขาเล่าว่าครูคนนี้เคยถูกไล่ออกเพราะ ทำร้ายครูด้วยตัวเอง แต่โรงเรียนก็รับกลับเข้ามาใหม่ ตัวเขาเอง และรุ่นพี่รุ่นน้องหลายคนจำได้ดีว่าครูคนนี้ได้เล่าวีรกรรมของ ตนเองในวันที่ 6 ตุลาในห้องเรียน เช่น เขาเป็นคน “เปิด” (ริเริ่ม) การเขวนคอที่สนามหลวง, เขาได้ช่วยสงเคราะห์นักศึกษาคนหนึ่ง ที่ถูกยิงแต่ยังไม่ตายให้พ้นทุกข์ ด้วยการใช้ก้อนอิฐทุบหัวจนตาย เป็นต้น ฉันเชื่อว่าเด็กทุกรุ่นที่ได้เรียนกับครูคนนี้จะต้องได้ยืม วีรกรรมนี้ของเขา เพื่อนของภัทรภรอายุมากกว่าลูกเราประมาณ 10 ปีแต่พวกเขา ก็มีประสบการณ์นี้ร่วมกัน

ภักทรภรยังได้เบอร์โทรศัพท์ของครอบครัวของครุคนี่ เราสองคน
ช่วยกันโทรไปคุย ภรรยาของครุคนี่บอกว่าสามีเคยเล่าให้ตน
และลูกฟังเช่นกันว่าเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ 6 ตุลา เรา crop รูป
หน้า the Chair man ส่งไปให้เขาดู เขายืนยันว่าไม่ใช่สามีเขา
ในที่สุด เราได้รูปครุคนี่ในวัยหนุ่ม ซึ่งยืนยันว่าเป็นคนละคนกัน
การติดตามจึงยุติลง

สิ่งที่พวกเราซ้อคและเศร้ากับเรื่องนี้ก็คือ สังคมแบบไหนกันที่
ทำให้คนยังรู้สึกภาคภูมิใจกับการกระทำอัน โหดเหี้ยมของตนได้
แม้ว่าเวลาจะผ่านไปเกือบ 40 ปีแล้ว อายุที่มากขึ้นไม่ได้ช่วย
ทำให้มนุษย์สามารถกลับมาใคร่ครวญการกระทำในอดีตของตน
ได้เลย เป็นการกระทำต่อ“ศัตรูทางการเมือง” ที่เขาไม่เคยรู้จัก
เป็นการส่วนตัวแต่ทำให้เขาภาคภูมิใจในตนเองได้ตลอดมา